

Sygn. akt	III AUa 504/13
------------------	-----------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 września 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Ewa Madera (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **12 września 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Przedsiębiorstwa(...)Spółki**

z o.o. w S.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **12 marca 2013 r.** sygn. akt **III U 174/13**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu

Sygn. akt III AUa 504/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. działając na podstawie art. 34 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 83 ust.1 pkt. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585), ustalił stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą dla Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) Sp. z o.o. w okresie od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r. podwyższoną o 50%, tj. na poziomie 2,70 %. W uzasadnieniu organ rentowy wyjaśnił, iż płatnik składek w informacji (...) za rok 2009 błędnie wskazał liczbę pracowników poszkodowanych w wyniku wypadków przy pracy.

Powyższą decyzję odwołaniem zaskarżył płatnik składek Przedsiębiorstwo Budowlane (...) Sp. z o.o. zarzucając, iż jest ona niezasadna, bowiem działanie płatnika składek skutkujące podaniem błędnej informacji organowi rentowemu dotyczącej liczby pracowników poszkodowanych w wyniku wypadku przy pracy w roku 2009 nie było działaniem zamierzonym, a wynikało z niedopatrzania pracownika odpowiedzialnego za przekazanie stosownej informacji do zewnętrznej firmy zajmującej się między innymi sporządzaniem w imieniu płatnika deklaracji do ZUS. Płatnik zaznaczył, że powstała z tego tytułu różnica w wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe została przez płatnika składek uregulowana wraz z odsetkami. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przywołując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu wyrokiem z 12 marca 2013 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż w 2009 r. dwóch pracowników płatnika zostało poszkodowanych na skutek wypadku przy pracy. 28 maja 2012 r. wnioskodawca złożył korektę, w której wykazał dwóch pracowników poszkodowanych w wypadku przy pracy. Po korekcie organ rentowy ustalił nową wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Przywołując treść art. 34 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, Sąd Okręgowy stwierdził, że skoro wnioskodawcy otrzymali wynagrodzenie za czas choroby, to brak jest podstaw do uwzględnienia stanowiska organu rentowego. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. przysługuje im zasiłek chorobowy, który został wypłacony.

Skarżąc powyższy wyrok apelacją płatnik składek zarzucił naruszenie art. 34 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że wnioskodawca przekazał pozwanemu organowi w sposób zawiniony nieprawdziwe dane, co skutkowało 50 % podwyższeniem składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r. Nadto, zarzucił nierozpoznanie istoty sprawy przez pozostawienie poza oceną sądu przesłanek zastosowania powołanego wyżej art. 34 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r., a także brak w uzasadnieniu wyroku oceny Sądu, co do okoliczności wskazywanych przez wnioskodawcę. W konkluzji apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i poprzedzającej go decyzji organu rentowego, przez uchylenie podwyższenia o 50% składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r., ewentualnie uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Wniósł również o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje :

Apelacja płatnika składek jest w pełni uzasadniona i skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z 12 marca 2013 r. Wskazane orzeczenie nie poddaje się bowiem kontroli instancyjnej.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy zasadnie organ rentowy ustalił dla płatnika składek (...) Sp. z o.o. w S., stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 2,70% wysokości podstawy wymiaru składek za okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r.

Przypomnieć należy, że podwyższenie stopy procentowej składki na cały rok składkowy do wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych za nieprzekazanie danych lub przekazanie nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ma charakter sankcji o charakterze represyjnym. W ocenie tut. Sądu nie można przyjąć, że odpowiedzialność płatnika składek na podstawie tego przepisu ma charakter obiektywny i w związku z tym występuje w każdym przypadku podania nieprawdziwych danych, prowadzących do zaniżenia wysokości należnych składek. Nie ma bowiem uzasadnienia dla wymierzenia tej sui generis kary, bez oceny okoliczności będących przyczyną wadliwości informacji. Wynikająca z niego sankcja będzie miała zatem zastosowanie do płatnika, który ponosi winę, nawet w jej najlżejszym stopniu, za przekazanie nieodpowiadających prawdzie danych. Ujawnienie błędu w deklaracji pociąga za sobą obowiązek zapłacenia podwyższonej składki. Nie jest to jednak odpowiedzialność absolutna. Stosowanie przepisów o zabarwieniu penalnym nie może bowiem prowadzić do rezultatu, który byłby sprzeczny z podstawowymi zasadami konstytucyjnymi, wywodzonymi z klauzuli demokratycznego państwa prawnego - zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasady bezpieczeństwa prawnego. Podmiot, który wadliwie wypełnia swój obowiązek musi mieć możliwość obrony i wykazania, że niedopełnienie tego obowiązku było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Nie chodzi tu o winę podmiotu, lecz obiektywną odpowiedzialność z możliwością zwolnienia w określonych okolicznościach. W związku z tym w sprawie o podwyższenie składki na ubezpieczenie wypadkowe nie można abstrahować od przyczyn i okoliczności, z powodu których jednostka wadliwie przekazała informacje. Stwierdzenie, czy strona nie ponosi, czy też ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych musi być podejmowane indywidualnie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, których dopiero łączna ocena może doprowadzić do konkluzji, że w tej konkretnej sprawie wymierzenie składki wypadkowej podwyższonej było zgodne lub nie do pogodzenia z normą prawną zawartą w powołanym przepisie i oceniane także przez pryzmat zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez to państwo prawa (por: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 maja 2013r. III AUa 1389/12).

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe, ale nie dokonał w sprawie istotnych ustaleń, w szczególności nie ustalił przyczyny z powodu, której Spółka będąca płatnikiem nie zgłosiła informacji o liczbie pracowników poszkodowanych w wyniku wypadku przy pracy za okres wskazany w decyzji. Nadto, dokonana przez Sąd Okręgowy ocena prawna sprawy, którą przywołał w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazuje, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy, jaką była zasadność obciążanie płatnika składek podwyższoną do 150% składką na ubezpieczenie wypadkowe, nie zaś kwestia związana z zasiłkiem chorobowym. Sąd nie wskazał przesłanek, jakimi kierował się oddalając odwołanie, jak również nie odniósł się do argumentów wskazanych przez wnioskodawcę, które według niego wyłączały przyjęcie zawinionego działania płatnika.

Braki powyższe w ocenie tutejszego Sądu Apelacyjnego dają podstawę do stwierdzenia, że zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli, co również potwierdza jego pisemne uzasadnienie, i co – jak zaznaczono na wstępie, skutkować musi jego uchycenie celem ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd I instancji. Tak też przyjmuje Sąd Najwyższy w swym orzecznictwie, m.in. w wyroku z dnia 26.07.2007 r. w którym stwierdza, iż „Sąd jest zobowiązany do wyjaśnienia motywów podjętego rozstrzygnięcia w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia. Jeśli uzasadnienie nie zawiera wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia poprzez ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej lub wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, wówczas orzeczenie podlega uchyceniu, zaś sprawa zostaje przekazana do ponownego rozpoznania.” (V CSK 115/07 z dnia 26.07.2007 r. M. Prawn. 2007/17/930).

W ponownym postępowaniu rzeczą Sądu Okręgowego będzie więc, przy uwzględnieniu poczynionych na wstępie uwag przesądzenie o zasadności nałożonej na płatnika składek podwyższonej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Dopiero wówczas przeprowadzone postępowanie i ocena jego wyników będą mogły stanowić podstawę do rozstrzygnięcia, czy zachodzą przesłanki do zastosowania w stosunku do płatnika sankcji z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a wydane orzeczenie w sytuacji jego zaskarżenia przez którąkolwiek ze stron będzie mogło zostać merytorycznie zweryfikowane przez sąd drugiej instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny stosownie do art. 386 § 4 kpc, orzekł jak w sentencji wyroku.

(...)

(...)

(...)